

Výbor pre dopravu a cestovný ruch
Predsedníčka

7.6.2021

Cristian-Silviu BUȘOI
predseda
Výbor pre priemysel, výskum a energetiku
BRUSEL

Vec: Návrh nariadenia Rady, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky v rámci programu Horizont Európa (2021/0048(NLE))

Vážený pán Busoi,

Rada požiadala Európsky parlament o stanovisko k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky v rámci programu Horizont Európa (2021/0048(NLE)). Tento spis bol v Parlamente pridelený Vášmu výboru. Členovia Výboru pre dopravu a cestovný ruch sú presvedčení, že tento návrh, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky, je veľmi dôležitý. Vzhľadom na časové obmedzenia sme, žiaľ, nemohli poskytnúť Vášmu výboru plnohodnotné stanovisko. Výbor pre dopravu a cestovný ruch sa preto rozhodol, že v súlade s článkom 56 rokovacieho poriadku predloží Vášmu výboru stanovisko vo forme listu.

Výbor pre dopravu a cestovný ruch by rád uviedol tieto pripomienky:

- Pripomína významnú úlohu európskych partnerstiev pri dosahovaní strategických cieľov Komisie, ku ktorým patrí najmä urýchľovanie prechodu na ekologickú, klimaticky neutrálnu a digitálnu Európu, vytváranie pracovných miest a zvyšovanie odolnosti a konkurencieschopnosti európskych priemyselných odvetví, a predovšetkým ich malých a stredných podnikov (MSP).
- Zdôrazňuje, že spoločné podniky by mali mať mandát a operačné usmernenia na vykonávanie synergií s pracovnými programami spolupráce v oblasti výskumu a mali by byť financované z primeraného rozpočtu prispôsobeného ich cieľom.
- Pripomína, že spoločné podniky by sa mali vykonávať s použitím štruktúry a pravidiel, ktoré zvyšujú účinnosť a pružnosť a zabezpečujú maximálne administratívne zjednodušenie pre prijímateľov a zníženie ich administratívnej záťaže a zároveň zaručujú rozpočtovú transparentnosť a úsporu nákladov.

- Pripomína význam európskych partnerstiev pri stimulovaní rozvoja udržateľnej politiky EÚ v oblasti cestovného ruchu, v ktorej zohráva kľúčovú úlohu inteligentná a udržateľná mobilita a prepojenosť.
- Pripomína, že je dôležité preskúmať možnosť vytvorenia európskeho partnerstva pre námorný sektor na podporu strategických cieľov Komisie.
- Vyzýva na prijatie sekundárnych právnych predpisov, ktorými by sa zaviedli účinné a harmonizované pravidlá pre vecné príspevky, hodnotenie a vykonávanie práv duševného vlastníctva.
- Víta zriadenie **spoločného podniku pre čisté letectvo**, ktorý bude vychádzať zo skúseností získaných zo spoločných podnikov Čisté nebo alebo Čisté nebo 2 a združí viac ako 900 účastníkov z priemyslu, MSP, výskumu a akademickej obce s cieľom dosiahnuť najlepšie inovačné výsledky. Pripomína, že treba urýchliť vývoj a zavádzanie európskeho hodnotového reťazca pre technológie čistého vodíka, hybridné elektrické technológie a elektrické technológie, a tým prispieť k udržateľnému dekarbonizovanému a plne integrovanému energetickému systému. Nabáda na úzku spoluprácu medzi spoločným podnikom pre čisté letectvo a Agentúrou Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA) s cieľom zabezpečiť včasnú výmenu poznatkov o nových vyvíjaných technológiách. Požaduje primeraný verejný príspevok na úrovni súkromných záväzkov.
- Víta zriadenie **spoločného podniku pre európske železnice**, ktorý nadviaže na úspešné výsledky práce podniku Shift2Rail na urýchlení vývoja a zavádzaní inovačných technológií v oblasti služieb osobnej, nákladnej a intermodálnej dopravy s cieľom vytvoriť atraktívnejší, digitálny, udržateľný a cenovo dostupnejší železničný systém EÚ. Víta aj nový prístup systémového piliera, ktorý má zvýšiť výsledky výskumných činností z hľadiska industrializácie a normalizácie a zväčšiť prínosy v celom hodnotovom reťazci. Zdôrazňuje, že treba dokončiť jednotný európsky železničný priestor, odstrániť prekážky interoperability a nájsť riešenia pre úplnú integráciu zahŕňajúcu riadenie dopravy, železničné koľajové vozidlá, infraštruktúru a služby, a spoliehať sa tak na inovatívne technológie malých aj veľkých podnikov.
- Je presvedčený, že spoločný podnik pre európske železnice by mal mať aj tieto špecifické ciele:
 - umožniť tomuto sektoru smerovať k jednotnej koncepcii prevádzky a architektúry systému vrátane vymedzenia služieb, funkčných blokov a rozhraní, ktoré tvoria základ prevádzky železničného systému;
 - poskytnúť celkový rámec na uspokojenie požiadaviek používateľov na kvalitnú mobilitu „od dverí k dverám“ v rámci integrovaného systémového prístupu;
 - podporovať rýchle a rozsiahle zavádzanie pokročilých systémov riadenia a kontroly dopravy poskytovaním lepších funkcií a štandardizovaných rozhraní založených na spoločných prevádzkových koncepciách, uľahčovaním prechodu zo starších systémov, znižovaním celkových nákladov a ich prispôbením potrebám rôznych železničných segmentov, ako aj potrebám systému multimodálnej inteligentnej mobility. Rovnako ako v predchádzajúcom partnerstve

je preto v budúcom spoločnom podniku pre európske železnice nevyhnutné zapojenie Železničnej agentúry Európskej únie (ERA) ako orgánu zodpovedného za systém ERTMS.

- Víta zriadenie **spoločného podniku pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3**, ktorý bude vychádzať zo skúseností spoločného podniku SESAR a pokračovať v jeho úlohe koordinátora výskumu manažmentu letovej prevádzky v Únii s cieľom urýchliť digitálnu transformáciu leteckej infraštruktúry aj tým, že bude zohrávať kľúčovú úlohu pri vymedzovaní rámca pre bezpečnú integráciu a udržateľné využívanie bezpilotných lietadiel (U-space). Zdôrazňuje, že cieľom je dosiahnuť, aby sa európsky vzdušný priestor stal najbezpečnejším, najlepšie chráneným, najúčinnnejším a najekologickejším vzdušným priestorom sveta, optimalizovať trasy a prispieť čo najskôr k aspoň 10 % celkovému zníženiu emisií v súlade s cieľmi EÚ v oblasti klimateckej neutrality a podporiť konkurencieschopnosť a oživenie európskeho odvetvia letectva po kríze COVID-19.

Verím, že tieto podnety výboru TRAN, ktoré podporuje veľká väčšina politických skupín, budú zohľadnené v správe.

S úctou

((podpis)) [Karima Delli]

Kópia: Legislatívna koordinácia